

Denna anvisning innehåller generella råd om vad som kan vara viktigt att beakta avseende skötsel av biotoptak. Anvisningen uppdateras kontinuerligt och gällande version är publicerad på vegtech.se. För mer biodivera ytor rekommenderas att en projektspecifik skötselplan upprättas, se vidare punkt 2.

1. Utformning av biotoptak

Biotoptak avser tak med vegetationssystem där en specifik biotop efterliknas (tex strandäng, hedmark etc). Ibland ingår biotoptaket som en del i en ekologisk kompensationsåtgärd. Ofta eftersträvas en hög biologisk mångfald både för flora och fauna.

Biotoptak kan designas med färgskillnader, mönster och former. Det är inte ovanligt att taket sektioneras med olika substratdjup och/eller genom att använda strukturella element som tex stockar eller stenmaterial.

2. Skötselbehov och skötselplan

Som framgår ovan kan biotoptak vara utformade på många olika sätt.

En särskild design, t.ex. en specifik färg i blomningen eller mönster skapat genom olika placering av växtarter, kräver ofta en omfattande skötsel för att upprätthållas. För tak med färre designslag och ett mer begränsat växtval är skötselbehovet för att upprätthålla uttrycket mindre. Men även i dessa fall behövs skötselåtgärder på biotoptaket normalt genomföras vid minst två tillfällen per år.

Skötselplaner kan vara utformade på olika sätt. Traditionellt beskrivs oftast vilka skötselåtgärder som ska göras med vilket tidsintervall men målbeskrivning saknas. För mindre komplexa biotoptak är det ofta tillräckligt. För mer biodivera ytor rekommenderas att en projektspecifik och målbaserad skötselplan tas framsom även innehåller en beskrivning av förväntad utveckling av vegetationen över tid.

3. Kontroll av takavvattning och rengöring

Kontrollera och rengör takbrunnar, hängrännor och andra takdetaljer minst en gång per år för att säkerställa en väl fungerande avrinning och dränering. Avlägsna skräp och löv.

4. Allmän kontroll och rensning av vegetation

Rensa bort dött växtmaterial och skräp. Ta bort ansamlingar av löv och barr så att de inte kväver vegetationen.

Dra upp ogräs (t.ex. fröspridda plantor av björk, sälj, maskros och gräs) med rötterna och avlägsna från taket. Återställ ev. marktäckning efter ogrärensning.

Kontrollera vegetationens täckningsgrad och status vår och höst. Säkerställ att önskad artsammansättning och uttryck bibehålls. Vid behov kan artförekomst regleras. Starkväxande arter kan begränsas genom rensning och arter som behöver förstärkas kan stödplanteras. Om det finns behov för nyplantering bör det utvärderas om ursprunglig växtplats och dess förutsättningar är lämplig för den aktuella växten eller om annan planteringsyta eller art bör väljas.

5. Gödsling

Gödsling av biotoptak ska anpassas till växtvalet. På artrika tak med ängskaraktär är gödsling generellt inte nödvändigt. Om vegetationen visar tecken på näringsbrist rekommenderas måttlig näringstillförsel under april-juni.

6. Bevattning

Bevattning av biotoptak ska anpassas till växtvalet så att vegetationen utvecklas normalt.

Här följer några allmänna råd:

- Nyplanterade växter kräver mer vatten än etablerade eftersom deras rotsystem inte är färdigutvecklade.
- Under torrperioder ska växterna vattnas innan de visar tecken på uttorkning. Vid avslutad vattning ska jorden vara fuktig i växtens rotzon och ev. vattenhållande lager ska vara vattenmättade.

7. Ängsslätter

För att bibehålla och gynna örtfloran i en ängsbiotop bör vegetationen slås av en gång varje år efter avslutad blomning. Se separat skötselplan för VegTech Torrängstak.

8. Ytor med sedum

Se separat skötselplan för VegTech sedumtak.

9. Ytor med perenner

Se separata skötselplaner för VegTechs örtpluggplantor och/eller perennmattor.

10. Dödved, insektshotell & stenrösen

Eventuell dödved och insektshotell ska kontrolleras för att säkerställa funktion och att det inte finns risk för nedblåsning från taket. Andra faunastödande inslag som stenrösen bör också kontrolleras.